



Tertialrapport - 2024

Varbergs kommun



**VARBERGS
KOMMUN**

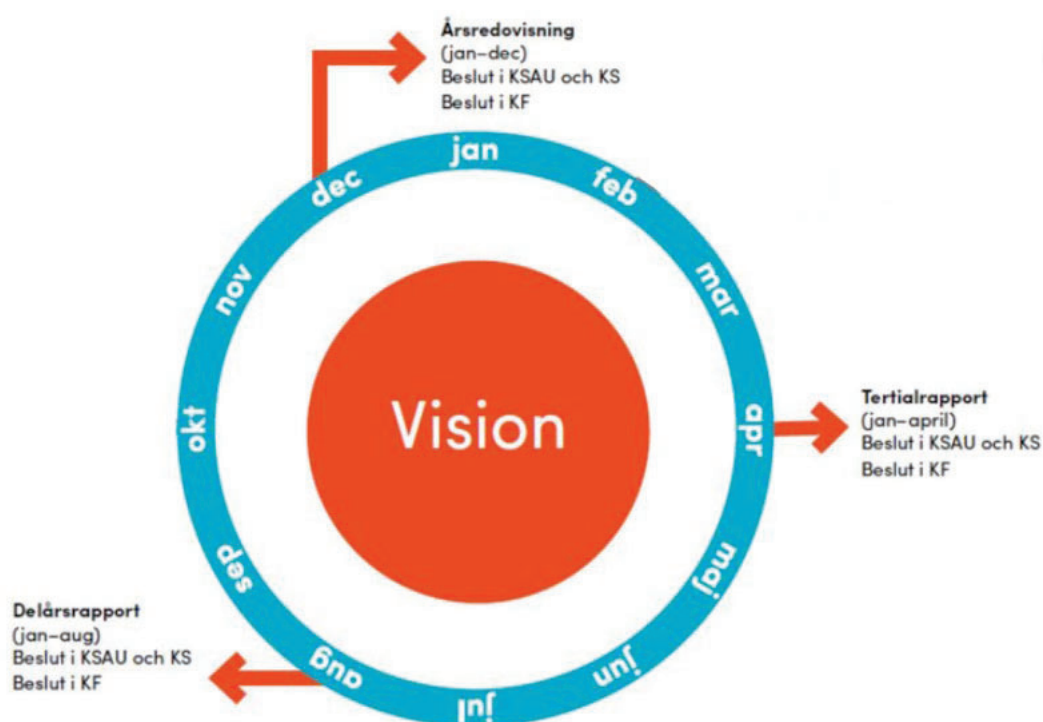
Tertialrapport - 2024

INLEDNING	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING.....	3
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	4
HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	5
BALANSKRAVSRESULTAT	6
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	7
DRIFT-, INVESTERINGS-, OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING	10
DRIFTREDOVISNING KOMMUNEN	10
INVESTERINGSREDOVISNING KOMMUNEN.....	17
MEDFINANSIERING KOMMUNEN	20
EXPLOATERINGSREDOVISNING KOMMUNEN.....	21
DRIFTREDOVISNING BOLAGEN.....	22
INVESTERINGSREDOVISNING BOLAGEN	24
EKONOMISK REDOVISNING	25
RESULTATRÄKNING KOMMUNEN	25
BALANSRÄKNING KOMMUNEN.....	26
RESULTATRÄKNING VARBERGS STADSHUS AB KONCERNEN.....	27

Inledning

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i kommunkoncernens arbete. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget och prioriterade mål samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnder och styrelser. Vid behov kompletteras rapporteringen med dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämnds-/bolagspresidium samt förvaltnings-/bolagsledning.

Kommunens uppföljningsprocess åskådliggörs i årshjulet nedan. Gemensam uppföljning sker vid tre tillfällen per år: tertialrapport efter april, delårsrapport efter augusti och årsredovisning efter årsslutet.



Årets uppföljningsrapporter har en gemensam grundstruktur men skiljer sig åt i omfattning och fokus. I tertialrapporten beskrivs verksamhetens utveckling och ekonomiska ställning genom fokus på händelser av väsentlig betydelse samt drift-, investerings- och exploateringsredovisning. I avsnittet väsentliga personalförhållanden lämnas en analys kring det systematiska arbetsmiljöarbetet inkluderat tillbud och arbetsskador.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Det allmänna läget

Efter en period med höga kostnadsökningar väntas toppen passerad och Riksbanken har påbörjat en serie av förväntade räntesänkningar. Ekonomin kommer dock inte återhämta sig redan under 2024 utan snarare under kommande år. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) prognostiserar en fortsatt svag utveckling av skatteunderlaget och höga pensionskostnader även 2024.

Konjunkturläget och den högre räntenivån har medfört en lägre byggtakt än vad som tidigare prognosticerats. Det påverkar befolkningsprognosen för kommunen, vilken reviderats ner kraftigt för de närmsta åren. Konjunkturen påverkar även arbetslösheten som ökar både i Varberg och i Sverige.

Det säkerhetspolitiska läget ställer fortsatt krav på kommunen och de kommunala bolagen. Arbetet med säkerhet- och beredskapsfrågor har intensifierats under inledningen av året.

Prognos och avstämning mot finansiella mål

Fullmäktige har satt upp fyra finansiella mål, vilka utvärderas över perioden 2020–2028. Två avser hela kommunkoncernen och två kommunen. Målen syftar till att säkerställa att den löpande verksamheten finansieras med egna medel (resultat) samt att investeringsverksamheten finansieras minst till hälften av egna medel (soliditet).

Enligt beslutad budget för 2024 behöver kommunens resultat för 2024 uppgå till 4,3 mnkr för att följa den uppsatta finansiella planen. Ett så pass svagt budgeterat resultat är inte långsiktigt hållbart men kan accepteras då tidigare år varit på en högre nivå och att kommande år är budgeterade på en högre nivå.

Helårsprognosen, för kommunen, efter det första tertialet är ett resultat på minus 44,1 mnkr vilket innebär ett underskott mot budget på 48,4 mnkr. Nämnderna prognostiserar sammantaget ett resultat i balans med budget medan skatteintäkterna väntas bli lägre än beräknat och pensionskostnaderna högre än beräknat.

Det prognostiserade underskottet medför inget behov av kortsiktiga åtgärder under 2024. Däremot skärps arbetet i kommande budgetarbete för 2025–2029 då resultaten för dessa år sammanlagt behöver höjas motsvarande budgetunderskottet 2024 för en bibehållen finansiell ställning.

Kvarstår prognosen hela året blir det första gången sedan balanskravet infördes, år 2000, som kommunen uppvisar ett negativt balanskravsresultat.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom tre år såvida det inte finns avsatta medel i resultatutjämningsreserv (RUR). Kommunen hade vid senaste årsbokslut 431,7 mnkr avsatt i RUR som kan nyttjas för att säkerställa ett positivt balanskravsresultat.

Stadshuskoncernen prognosticerar ett resultat för året på 72,5 mnkr vilket är 28,5 mnkr lägre än det budgeterade resultatet. Avvikelsen har ett flertal förklaringar men beror främst på negativ prognosavvikelse för Varbergs Energi AB och Varbergs Fastighets AB.

Väsentliga personalförhållanden

I tertialrapporten är arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete inklusive arbetsskador och tillbud i fokus. Både tillbud och arbetsskador har ökat i antal jämfört med samma period föregående år. Den vanligaste typen av arbetsskada är fysisk skada vid kontakt med elev, boende eller kund. Den näst vanligaste är olika former av fall- och halkolyckor.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges kommuner och regioner (SKR) lämnar under året prognoser kring den samhällsekonomiska utvecklingen och tar fram budgetförutsättningar som landets kommuner kan använda i sitt planerings- och uppföljningsarbete. Den senaste prognosen lämnade SKR i april 2024 genom cirkulär 24:27.

Efter en period med hög inflation och höga räntor bedömer SKR att den första räntesänkningen i Sverige kommer ske till sommaren i år och att det blir ytterligare sänkningar under 2025. Med en mindre åtstramande penningpolitik ser SKR en återhämtning i ekonomin under senare delen av 2024. BNP-tillväxten bedöms bli svag under 2024 men sedan bli högre under 2025.

Utifrån den svaga efterfrågan i ekonomin estimerar SKR att antalet arbetade timmar minskar under 2024. Den prognosticerade återhämtningen i ekonomin leder dock till att antalet arbetade timmar ökar igen under 2025.

Nyckeltal för den svenska ekonomin (procentuell förändring)	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	0,0	0,6	2,8	2,4	1,8
Arbetade timmar	1,8	-0,6	1,5	1,5	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraft	7,6	8,5	8,6	8,1	7,8
Inflation, KPI	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner, Aktuell ekonomi 24:27

Skatteunderlagets utveckling 2024-2027

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR visar en svag utveckling av skatteunderlaget 2024. En faktor som påverkar utvecklingen är att lönesummans ökning är en procentenhet lägre än ett tioårigt genomsnitt. Andra faktorer som bidrar är uppräknings av vissa skatteskalor samt en förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Under 2024 ses, precis som för 2023, att det reala skatteunderlaget minskar och att sektorns köpkraft därmed försvagas.

I takt med att konjunkturen stärks och sysselsättningen återigen ökar under 2025 prognosticerar SKR att det nominella skatteunderlaget nästan växer i linje med det historiska genomsnittet.

Pensionskostnadernas utveckling

Precis som i tidigare rapporteringar ses höga pensionskostnader under 2024 på grund av prisbasbeloppets utveckling. Även det nya pensionsavtalet påverkar till mindre del kostnadsökningen. Kostnaderna för pensionerna kommer sedan minska år 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Grönt ljus för stadsdelen Västerport

Den 31 januari 2024 vann detaljplanen för Västerport etapp 1 laga kraft efter beslut i Mark- och miljööverdomstolen. Projektet ser nu över de ekonomiska förutsättningarna samt underlag för mark- och kajarbeten och markanvisning. Färjerampen har rivits.

Konjunkturläget ger lägre takt i tillväxten

Konjunkturläget ger en lägre byggtakt än tidigare år och befolkningsökningen blir lägre än tidigare prognoser. Förseningar i byggprojekt och en avvaktande hållning till nya byggstarter håller i sig. Det syns dock en tydlig ökning av antal inkomna ansökningar om planbesked, jämfört med föregående år. Även det totala antalet ansökningar om lov, förhandsbesked och strandskydd har ökat något, vilket möjligen kan indikera en försiktig vändning i byggkonjunkturen för Varberg. Vakansgraden i koncernens fastighetsbestånd är fortsatt låg och efterfrågan på hyresrätter är god.

Tomtförsäljningen på Holmagärde till Apotea är klar, och etableringen kommer på sikt leda till fler arbetstillfällen. Arbetslösheten (16–65 år) i Varberg har ökat från 2 % i februari 2023 till 2,7 % i februari 2024. Störst ökning ses bland ungdomar (18–24 år) från 2,3 % till 4,5 %.

Omvärldsläget kräver insatser inom säkerhet och beredskap

Det säkerhetspolitiska läget ställer krav på kommunen. Säkerhets- och beredskapsenheten har organiserats under kommunstyrelsens ansvar. En utbildning i cybersäkerhet genomförs och säkerhetsfrågor berör påtagligt allt fler verksamheter. I och med Sveriges medlemskap i NATO har samverkan med Försvarsmakten och Länsstyrelsen intensifierats.

Kostnads- och volymökningar påverkar verksamheterna

På bolagssidan rapporteras bland annat om högre kapital-, entreprenad- och konsultkostnader än budgeterat. Inom servicenämnden noteras ökade kostnader för vinterväghållning. Mediakostnaderna ligger högt och reparations- och underhållsbudgeten är ansträngd, bland annat på grund av läckage, skadegörelse och behov av akut underhåll på flera fastigheter. Inom miljö och hälsa kan en ny riskklassning och taxa inom livsmedelstillsynen påverka budgetutfallet negativt.

Inom den anpassade gymnasieskolan och introduktionsprogrammen ökar antalet elever, med högre personalkostnader som följd. Mottagandet av nyanlända väntas fortsätta minska, men kostnaderna för SFI ligger fortfarande högt, och kompenseras enbart till del av statliga medel.

Socialnämnden har för året fått flera statsbidrag vilka väntas bidra till ekonomi i balans, men det ekonomiska läget är ansträngt och flera avdelningar prognosticerar underskott. Ett ökat antal placeringar och förskjutning av vårdärenden från regionen nämns som orsaker.

Regeringen har under 2024, på grund av den höga inflationen, tillfälligt tillfört 500 mnkr till skolväsendet. Det är ännu oklart hur mycket som tillfaller Varberg.

Arbete pågår för att öka tillgången till extern finansiering, exempelvis inom samhällsutveckling, energiförsörjning och beredskapshöjande åtgärder.

Verksamhetsutveckling och digitalisering pågår

Utmanande och ändrade förutsättningar fortsätter att driva på utvecklingen av verksamheterna. Inom socialtjänsten ökar dialoger kring behov, arbetssätt och digitala lösningar. Mer än tidigare fokuseras på personalbesparande effekter, utöver positiva effekter för målgrupperna. Det totala användandet av e-tjänster ökar och robotjänster och integrering mellan olika system används för att automatisera ärendeflöden. Allt för att med tillgängliga resurser på bästa sätt möta behov och skapa samhällsnytta.

Balanskravsresultat

Till god ekonomisk hushållning hör att intäkterna ska vara större än kostnaderna. För att uppnå god ekonomisk hushållning har Varbergs kommun för 2024 budgeterat ett resultat på 4,3 mnkr. I samband med tertialboks slutet prognosticeras årets resultat bli -44,1 mnkr, vilket är betydligt lägre än budgeterad nivå och dessutom ett negativt resultat. Utifrån det prognosticerade resultatet har en analys gjorts om det är möjligt att nyttja avsatta medel i resultatutjämningsreserven för att hantera underskottet.

Resultatutjämningsreserven i Varbergs kommun är, i enlighet med kommunallagens bestämmelser, avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka vikande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur. Syftet med resultatutjämningsreserven är således att åstadkomma en stabil verksamhet över en konjunkturcykel. Bedömning av när det är hög- eller lågkonjunktur görs genom att väga landets skatteunderlagsutveckling för budgetåret mot det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren.

I Aktuell Ekonomi (cirkulär 24:27) skriver SKR att nuvarande prognos visar på att skatteunderlaget 2024 väntas understiga det tioåriga genomsnittet och att det då, om kommunen även uppvisar ett negativt balanskravsresultat, är möjligt att nyttja resultatutjämningsreserven.

Därmed lämnas i samband med tertialrapporten en bedömning av att kommunen kommer använda 55,6 mnkr av resultatutjämningsreserven för 2024 för att täcka årets resultat efter balanskravsjusteringar. Utifrån att det finns medel i resultatutjämningsreserven att nyttja ställs inga krav på återställande.

mnkr	Årets prognos
Årets resultat	-44,1
Realisationsvinster	-11,5
Årets resultat efter balanskravsjustering	-55,6
Användning av medel ur resultatutjämningsreserv	55,6
Balanskravsresultat	0

Väsentliga personalförhållanden

Allmänt

Vid senaste mätpunkten i slutet på mars hade primärkommunen 4 982 månadsavlönade medarbetare med tillsvidareanställning. Det var 100 fler medarbetare jämfört med samma tidpunkt 2023. Samtidigt har antalet medarbetare med tidsbegränsad anställning minskat från 550 till 500 under samma period.

Den externa personalomsättningen, exklusive pensionsavgångar, har under perioden varit något lägre jämfört med föregående år. Under perioden januari-april var den externa omsättning 2,2 procent, jämfört med 2,4 procent under samma period 2023. Spridningen mellan förvaltningarna är 0 till 3,6 procent.

Fler medarbetare har valt att gå i pension jämfört med föregående år (27 jämfört med 18). Den genomsnittliga pensionsåldern har stigit till 65,2 år.

Sjukfrånvaronivån har stabiliserats på nivån för 2023. I mars 2024 var sjukfrånvaron 7,4 procent (R12), vilket var samma nivå som mars 2023. De två första månaderna var sjukfrånvaron per månad dock på en något högre nivå än 2023. Sjukfrånvaron har minskat bland kvinnor, men ökat bland män. Skillnaden mellan könen är fortsatt stor, men har minskat.

Tabell: Sjukfrånvaro (R12) januari-mars 2022-2024, per kön

Sjukfrånvaro (R12)	2024 mars	2023 mars	2022 mars
Sjukfrånvaro, alla	7,4 %	7,4 %	8,1 %
Sjukfrånvaron, kvinnor	8,1 %	8,2 %	9,0 %
Sjukfrånvaro, män	4,9 %	4,6 %	5,2 %

Systematiskt arbetsmiljöarbete, inklusive arbetsskador och tillbud

Antalet anmälda arbetsskador och tillbud har ökat med 200 anmälningar jämfört med samma period förra året. Anmälningar om arbetsskada har ökat med 10 procent, medan anmälningar om tillbud har ökat med 50 procent (170 fler anmälningar).

Tabell: Antal anmälda händelser januari-april 2022-2024

	2024 januari-april	2023 januari-april	2022 januari-april
Tillbud	496	326	500
Arbetsskada, med frånvaro	27	19	20
Arbetsskada, utan frånvaro	219	197	127
Summa	742	542	647

När det gäller arbetsskador ligger skador som föranleder frånvaro på en relativt stabil nivå sedan flera år tillbaka. Såväl färdolycksfall som arbetssjukdomar har anmälts i något mindre omfattning jämfört med samma period 2023. Däremot har fler andra olycksfall i arbetet anmälts. Sett till typ av olycksfall går det under perioden inte att se att någon viss typ av händelse har anmälts i högre omfattning, utan ökningen är generell. Den absolut vanligaste typen av arbetsskada har handlat om medarbetare som anmäler att de blivit fysiskt skadade i

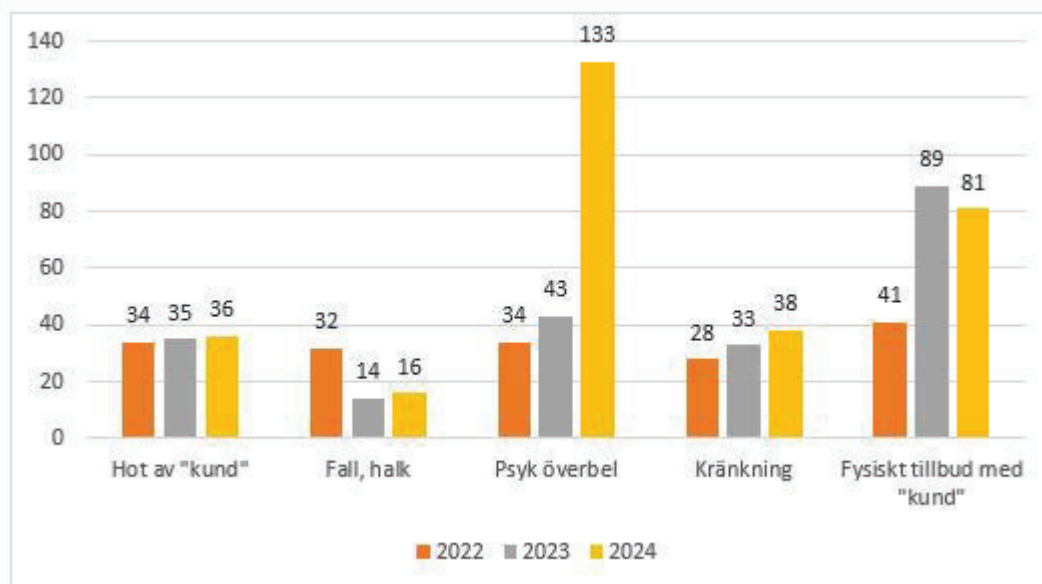
kontakt med elev, boende eller kund. Den näst vanligaste typen är olika former av fall- och halkolyckor.

Tabell: Antal anmälda arbetsskador januari-april 2022-2024, per händelsetyp

	2024 januari-april	2023 januari-april	2022 januari-april
Olycksfall i arbetet	195	151	103
Arbetsjukdom	22	27	14
Färdolycksfall	29	38	30
Summa	246	216	147

När det gäller tillbud noteras under perioden en kraftig ökning av anmälningar. Även här kan en viss jämn ökning ses bland de olika typerna av tillbud, men framför allt ses en stor ökning av anmälningar som kategoriserats som psykisk överbelastning. Cirka 75 procent av dessa anmälningar har gjorts inom socialförvaltningen, och cirka 20 procent inom förskole- och grundskoleförvaltningen. Det kan finnas olika anledning till upplevelsen av psykisk överbelastning. En vanlig typ av situation är upplevelsen av personal- och kompetensbrist.

Diagram: Antal anmälda tillbud januari-april 2022-2024, per typ av tillbud



Flera förvaltningar har under den senaste tiden lyft vikten av att anmäla tillbud och arbetsskador.

Ett nav i det systematiska arbetsmiljöarbetet är arbetsplatsträffen (APT). Under perioden har det tagits fram och publicerats kommungemensamma APT-material som behandlar olika teman. Flera förvaltningar har under perioden börjat använda detta material för sina arbetsplatsträffar, och bland annat haft teman om kränkande särbehandling, alkohol och droger, hälsa, med mera. På ett antal arbetsplatser används korta frågor för medarbetare, eller pulsmätning, inför eller i samband med APT. Under perioden har ett ställningstagande gjorts att genomföra kommande kommungemensamma medarbetarundersökningar på ett mer pulserande sätt, för att stärka arbetsmiljöarbetet.

Ombyggnationen av stadshus C påverkar flera förvaltningar. I arbetet med att planera lokaler, arbetssätt och inflyttning har såväl fysisk som organisatorisk och social arbetsmiljö

omfattats för de verksamheter som påverkas. Arbetet har pågått under perioden och fortsätter under året.

Drift-, investerings-, och exploateringsredovisning

Driftredovisning kommunen

Periodens budget och resultat

Periodens resultat uppgår till -71,4 mnkr, vilket är något bättre än motsvarande period 2023, och 70,9 mnkr bättre än periodens budgeterade resultat. Den relativt stora avvikelser mot periodens budget beror främst på kommungemensamma poster, kommunstyrelsens verksamhet och socialnämndens verksamhet.

Kommungemensamma poster

Avsättning till pensioner inkluderat löneskatt avviker negativt från periodens budget och står för merparten av budgetavvikelsen på -79,7 mnkr och beror till viss del på hur budgeten är periodiserad. Mer om pensionskostnader finns att läsa i avsnittet Årets prognosticerade resultat under kommungemensamma poster.

Den negativa budgetavvikelsen avseende pensionskostnader möts upp av ofördelade budgetmedel som inte är periodiserade och där årets budget vid tertialets utgång uppgår till 114 mnkr. Vid årets ingång uppgick budgeten till 137 mnkr. Under perioden har budgetmedel fördelats till nämnderna för tillkommande drift- och kapitalkostnader vid färdigställda investeringar samt reinvesteringar, lassabackadeponin, konstnärlig gestaltning, kompensation för samhällsutvecklingskontorets kostnader för Stadshus C samt bidrag till PS musikalen. På grund av nya avtal inom årets lönerörelse är löneöversynen i kommunen ännu inte klar och därmed har ännu ingen budgetkompensation fördelats till nämnderna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar en nettokostnad för perioden på 72,8 mnkr, vilket avviker positivt mot budget med 26,6 mnkr. Avvikelsen beror främst på tomtförsäljning till Apotea på Holmagårde, ännu ej utnyttjade konsultmedel samt lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster eller glapp mellan tjänster.

Socialnämnden

För perioden redovisar socialnämnden en nettokostnad på 508,5 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 28,4 mnkr. Den största anledningen till avvikelsen beror på hur budgeten är periodiserad. Periodens överskott bedöms förbrukas under året på grund av ökade kostnader för bland annat återöppnandet av Lindgårdens särskilda boende samt satsningar kopplade till att förbättra arbetsmiljön.

Årets prognostiserade resultat

Årets prognosticerade resultat uppgår till -44,1 mnkr, vilket är 48,4 mnkr sämre än budgeterat resultat. Den negativa avvikelsen beror främst på högre pensionskostnader än budgeterat samt att skatteintäkterna bedöms bli lägre än förväntat. Nämnderna redovisar sammantaget god budgetföljsamhet. På följande sidor följer en redovisning av årets prognosticerade resultat utifrån nämndernas drift, kommungemensamma poster samt finansiering av driftverksamheten.

Nämndernas drift

Sammantaget redovisar nämnderna en avvikelse på -1,4 mnkr.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige prognosticerar ett underskott på -0,6 mnkr som härrör till kostnader utöver budget för IT-utrustning, tidningsprenumeration samt extra lokalkostnader under tiden för ombyggnationen av Stadshus C.

Kommunrevisionen

Prognosen för kommunrevisionen är en budget i balans och revisorerna följer planen för årets granskningar.

Valnämnden

Valnämnden lämnar en prognos i linje med budget.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar ett prognosticerat utfall motsvarande budget.

Kommunstyrelsen

Prognosen på helår för kommunstyrelsen visar ett överskott mot budget på 5,9 mnkr. Överskottet är främst hänförligt till tomtförsäljning i Apelviken samt att Region Halland under 2024 inte kommer årsfakturera ett schablonbelopp för medfinansiering av utvecklingsprojekt utan istället fakturera faktiskt utfall per projekt. Negativa avvikelser mot budget ses främst avseende exploateringsverksamheten, ökade IT-systemkostnader samt kostnader för delar av avdelningen för säkerhet och beredskap som inte finansieras av statsbidrag.

Servicenämnden

Servicenämnden lämnar en negativ prognos på -3,0 mnkr för året. Underskottet beror på högre kostnader än budgeterat för media, vinterväghållning, trädgårdsskötsel och mindre underhåll. Lägre kapitalkostnader och lägre kostnader för personal, telefoni och serviceavgifter tillsammans med högre intäkter för uppdrag mot andra förvaltningar möter till viss del upp underskottet.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden redovisar en prognos i balans med budget.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden noterar inga avvikelser gentemot årets budget och lämnar därmed en prognos i linje med budget.

Hamn- och gatunämnden

Helårsprognosen för hamn- och gatunämnden är ett överskott mot budget på 1,0 mnkr, vilket förklaras av vakanta tjänster. Rekrytering av förvaltningschef pågår medan övriga chefsrekryteringar avvaktas med tills dess att ny förvaltningschef är på plats.

Förskole- och grundskolenämnden

Förskole- och grundskolenämnden prognosticerar ett utfall i linje med budget. Anpassad grundskola visar en negativ budgetavvikelse som beror på att verksamheten bedrivs i flera olika lokaler vilket medför ett behov av högre bemanning. Även verksamheten för fritidshem visar ett underskott mot budget och det beror främst på att det är fler barn i verksamheten än vad nämnden erhållit i ram utifrån den demografiska kompensationen. Underskotten möts upp av den gemensamma verksamheten och nämndens ofördelade medel.

Socialnämnden

Socialnämndens prognosticerar ett resultat i balans med årets budget. Den största bidragande anledningen till prognosen är tillskotten i form av statsbidrag på 60 mnkr som nämnden får tillfälligt för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen och för att öka antalet sjuksköterskor på kommunens särskilda boenden. Nämnden står fortsatt inför stora ekonomiska utmaningar framåt bland annat med anledning av inflationen och dess påverkan på riksnormen för exempelvis ekonomiskt bistånd, förskjutning av vårduppdraget från sjukhusvård till kommunal hälso- och sjukvård samt utmaningen med personal- och kompetensförsörjning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Det prognosticerade resultatet för miljö- och hälsoskyddsnämnden avviker negativt från budget med -0,7 mnkr. Intäkterna för året förväntas bli lägre än budgeterat. Inför 2024 antogs en ny taxa för livsmedelskontroll som bland annat innebär att fakturering sker i efterhand istället för i förskott som tidigare. Hur den nya taxan skulle påverka intäkterna var svårbedömt i samband med budgetarbetet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden prognosticerar ett underskott mot budget på -4,1 mnkr. Den negativa avvikelsen beror främst på fler elever samt ökade behov av särskilda stödinsatser inom den anpassade gymnasieskolan, ökat antal elever till gymnasieskolans introduktionsprogram och fler behov av stödinsatser samt högre kostnader för köpa av utbildning inom SFI. Gemensam verksamhet, verksamheten för arbetsmarknadsåtgärder, flyktingverksamheten samt vuxenutbildningen visar mindre överskott som till viss del möter upp underskotten.

Kommungemensamma poster

Inom övriga kommungemensamma poster finns två undergrupper där den första innehåller pensionskostnader för pensioner intjänade innan 1998 samt avräkningar av arbetsgivaravgifter, personalförsäkringar och pensioner intjänade efter 1998 samt internränta. Prognosen efter april visar på en negativ avvikelse mot budget för helåret med -34,8 mnkr.

Kostnaderna för avsättning till pensioner bedöms bli 14,5 mnkr högre än budget och beror på att inkomstbasbeloppet inte var fastställt vid budgettillfället och därmed kunde inte slutliga beräkningar göras på hur förändringen skulle påverka skuldavsättningen. Vad gäller de avgiftsbestämda pensionspremierna ses en negativ avvikelse mot budget på sammantaget 19,9 mnkr som främst beror på att personalomkostnadspålägget inte täcker prisbasbeloppets påverkan på avgifterna. Inför kommande budgetår kommer därmed budgeten att behöva justeras med hänsyn tagen till det. Utfallet för löneskatten beräknas bli 5,0 mnkr högre än

budgeterat. Pensionsutbetalningarna prognosticeras visa en positiv avvikelse på 4,5 mnkr och övriga poster beräknas tillsammans avvika positivt från budget med 0,1 mnkr.

Den andra delen av kommungemensamma poster är de medel som har reserverats för ökade kapital-, hyres- och driftskostnader, lönerörelse samt kommunstyrelsens medel för oförutsett. Den samlade prognosen för helåret är ett underskott mot budget på -3 mnkr och hänförs till årets löneöversyn.

Finansiering av driftverksamheten

Den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR visar en svag utveckling av skatteunderlaget 2024. En faktor som påverkar utvecklingen är att lönesummans ökning är en procentenhet lägre än ett tioårigt genomsnitt. Andra faktorer som bidrar är uppräknings av vissa skatteskalor samt en förstärkning av det förhöjda grundavdraget. För Varbergs del visar den senaste prognosen att skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag blir 16,6 mnkr lägre än budget.

Prognosen för finansnettot är 4,3 mnkr, vilket är 7,2 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva avvikelsen förklaras med lägre prognosticerad upplåning för kommunen.

Driftredovisning (mnkr)	Periodens utfall	Periodens budget	Periodens avvikelse	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
Kommunfullmäktige	-1,8	-1,4	-0,4	-4,8	-4,2	-0,6
Kommunrevisionen	-0,5	-0,5	0,0	-2,1	-2,1	0,0
Valnämnden	2,0	1,8	0,1	-0,9	-0,9	0,0
Överförmyndarnämnden	-4,3	-5,2	0,9	-7,3	-7,3	0,0
Kommunstyrelsen	-72,8	-99,4	26,6	-260,6	-266,5	5,9
Servicenämnden	-23,7	-19,9	-3,9	-35,6	-32,6	-3,0
Byggnadsnämnden	-9,3	-9,0	-0,3	-28,6	-28,6	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	-75,6	-78,8	3,1	-219,4	-219,4	0,0
Hamn- och gatunämnden	-61,1	-68,9	7,8	-187,5	-188,5	1,0
Förskole- och grundskolenämnden	-558,0	-558,1	0,1	-1 577,7	-1 577,7	0,0
Socialnämnden	-508,5	-536,9	28,4	-1 557,6	-1 557,6	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-3,2	-1,6	-1,6	-13,1	-12,4	-0,7
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-146,5	-138,4	-8,1	-396,2	-392,1	-4,1
Summa nämndernas drift	-1 463,5	-1 516,3	52,8	-4 291,3	-4 289,9	-1,4
Övriga kommungemensamma poster						
Kommungemensamma avräkningar	-98,1	-18,4	-79,7	-121,4	-86,7	-34,7
Ofördelade budgetmedel	0,0	-114,0	114,0	-117,0	-114,0	-3,0
Summa övriga kommungemensamma poster	-98,1	-132,3	34,2	-238,4	-200,7	-37,7
Verksamhetens nettokostnad	-1 561,6	-1 648,6	87,1	-4 529,7	-4 490,6	-39,1
Finansiering av driftverksamheten						
Skatteintäkter	1 204,7	1 218,4	-13,7	3 625,7	3 655,1	-29,4
Generella statsbidrag	288,1	283,8	4,3	864,2	851,4	12,8
Finansnetto	-2,6	4,1	-6,7	-4,3	-11,5	7,2
Summa finansiering av driftverksamheten	1 490,1	1 506,3	-16,1	4 485,6	4 495,0	-9,3
RESULTAT	-71,4	-142,3	70,9	-44,1	4,3	-48,4

Uppföljning ur ett verksamhetsperspektiv

I syfte att belysa kommunens ekonomi ur flera perspektiv samt fördjupa analysen är nämnderna anvisade att rapportera in resultat och prognos fördelat på de olika verksamhetsgrenarna.

Nämndernas drift per verksamhetsområde, mnkr	Periodens utfall	Periodens budget	Periodens avvikelse	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
1 - Politisk verksamhet	14,0	15,7	1,8	38,5	38,7	0,2
2 - Infrastruktur, skydd mm	85,7	105,4	19,7	298,7	302,1	3,3
3 - Kultur och fritid	80,1	83,0	2,9	232,5	232,5	0,0
4 - Pedagogisk verksamhet	694,1	684,2	-9,9	1 939,6	1 934,3	-5,3
5 - Vård och omsorg	519,3	546,2	26,9	1 584,2	1 585,9	1,6
6 - Särskilt riktade insatser	7,1	12,4	5,3	35,1	35,9	0,9
7 - Arbetsorder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8 - Affärsverksamhet	9,4	9,6	0,2	17,6	18,1	0,5
9 - Gemensamma verksamheter	53,8	59,7	5,8	145,2	142,5	-2,7
Summa nämndernas drift	1 463,5	1 516,3	52,8	4 291,3	4 289,9	-1,4

I tabellen framgår att det är fyra verksamheter som prognosticerar avvikelser över 1,0 mnkr mot budget på helåret och dessa beskrivs närmare på kommande sidor.

Infrastruktur, skydd mm

Inom infrastruktur och skydd är det främst tomtförsäljning i Apelviken som ligger till grund för den positiva budgetavvikelsen. Till mindre del ses också högre intäkter än budgeterat för återbruk samt lägre personalkostnader än budgeterat bland annat beroende på vakanta tjänster. Negativa kostnadsavvikelser ses inom exploateringsverksamheten på grund av tidsförskjutningar, tomhyror inom fastighetsorganisationen samt nödvändiga utredningar inom fastighetsområdet och lägre intäkter än budgeterat avseende livsmedelskontroll.

Pedagogisk verksamhet

Inom den pedagogiska verksamheten möter utbildningsgemensam verksamhet och vuxenutbildningen upp delar av underskotten inom fritidshem, anpassad grund- och gymnasieskola, gymnasieskola och SFI. Verksamheten för fritidshem visar ett underskott mot budget som främst beror på att det är fler barn i verksamheten än vad nämnden erhållit i ram utifrån den demografiska compensationen.

Anpassad grundskola visar en negativ budgetavvikelse som beror på att verksamheten bedrivs i flera olika lokaler vilket medför ett behov av högre bemanning. Inom anpassad gymnasieskola ses ett underskott kopplat till fler elever samt ökade behov av särskilda stödinsatser.

Gymnasieskolans underskott är hänförligt till ökat antal elever till introduktionsprogrammet och fler behov av stödinsatser. Inom SFI ses högre kostnader än budgeterat för köpa av utbildning inom SFI.

Vård och omsorg

Inom verksamhetsområdet återfinns delverksamhet kopplat till förvaltningsledning och gemensam administration inom socialnämnden. Denna verksamhet visar en positiv budgetavvikelse som i huvudsak beror på avsatta och ännu ej fördelade medel.

Likaså visar verksamheten för äldreomsorgen en prognosticerad positiv budgetavvikelse som beror på att volymerna för hemtjänststimmar och trygghetslarm inte bedöms komma upp i budgeterad nivå samt att kostnaderna för utskrivningsklara patienter ses bli lägre än förväntat.

Därutöver ses ett överskott för färdtjänst där kostnadsökningen har planat ut lite utifrån det nya trafikavtalet som trädde i kraft 2023. Däremot ökar antalet resor successivt och förväntas fortsätta öka i takt med den demografiska utvecklingen.

Vad gäller kollektivtrafik som innefattar senior- och kommunkort ses att fler använder möjligheten att resa med seniorkort och fler invånare köper månadskort för resor inom hela kommunen. Prognosen är ett underskott mot budget för året.

Likaså ses underskott kopplat till verksamhet för personer med funktionsnedsättning där det finns fortsatt behov av bostad med särskild service samt att allt fler har behov av individuella lösningar.

Inom psykiatriverksamheten är behovet av externa placeringar större än tidigare, främst på grund av hög beläggning på egenregins boende. Tillsammans med utmaningen att planera och schemalägga bemanning ses ett underskott för året.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd ses vara i linje med föregående år. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar dock, bland annat kopplat till riksnormen som ligger bakom ersättningsnivån ökat ytterligare till 2024. Lågkonjunkturen 2024 väntas påverka volymerna under året.

Verksamheten för hälso- och sjukvård visar på störst underskott mot budget. Verksamheten har haft svårigheter med att nå en ekonomi i balans över ett flertal år då en alltmer avancerad vård bedrivs i både ordinärt boende och i olika boendeformer. Dessutom sker en förskjutning av vårduppdraget från sjukhusvård till kommunal hälso- och sjukvård med kortare vårdtider och utskrivning av medicinskt färdigbehandlade patienter i allt snabbare takt vilket innebär ökade krav på kommunens medarbetare. Bemanningssituationen för verksamheten är även den utmanande vilket bland annat leder till att verksamheten tvingas köpa sjuksköterskeresurser under sommartid vilket är kostsamt. Ökade kostnader för hjälpmedel påverkar även prognosen negativt.

Gemensamma verksamheter

Underskottet inom gemensamma verksamheter beror på högre kostnader än budgeterat för media, vinterväghållning, trädgårdsskötsel och mindre underhåll. Lägre kapitalkostnader och lägre kostnader för personal, telefoni och serviceavgifter möter till viss del upp underskottet.

Investeringsredovisning kommunen

Investeringsbudgeten uppgår för 2024 till 1 253,6 mnkr. I budgeten ingår 297,6 mnkr som överförs från föregående års investeringsbudget.

Nettoutgiften till och med april är 224,1 mnkr, vilket kan jämföras med 124,4 mnkr samma period 2023. Den hittills största utgiftsposten avser Håstensskolan med 65 mnkr.

Nämndernas samlade årsprognos är 986,6 mnkr, vilket innebär att 78,7 % av den totala investeringsbudgeten förväntas upparbetas under året. Detta kan jämföras med upparbetningsgraden 2023 som uppgick till 68,7 %. Anledningen till att den totala investeringsbudgeten inte förväntas nyttjas fullt ut under året beror i flera fall på tidsförskjutningar.

Det projekt som förväntas ha den högsta nettoinvesteringsutgiften under året är Håstensskolan med 250,2 mnkr, vilket är 20 mnkr över årets budget. Sett till den totala projektprognosen håller sig projektet väl inom budget och visar ett överskott på 24,3 mnkr.

Många av kommunens större investeringsprojekt löper över flera år. Även om projekten ibland tidsmässigt förskjuts och då avviker från årets budgeterade utgift så är följsamheten till beslutade projektbudgetar över lag god. Prognosen vid tertialrapporten av pågående fleråriga projekt visar en positiv budgetavvikelse på 58,3 mnkr eller 1,7 % av de sammantagna projektkalkylerna. De projekt som visar ekonomiskt störst positiv avvikelse är Håstensskolan, om- och tillbyggnad av Trönninge skola och Väröbackaskolan, kommunens del i Farehamnen samt Limabacka förskola. De projekt som visar störst negativ budgetavvikelse är Tångabergsskolan samt Kattegattleden.

Nedan beskrivs ett urval av de investeringsprojekt som pågår under 2024.

Förskolor och skolor

Under 2024 pågår flera projekt för att möta behoven av förskole- och skolplatser. Till exempel pågår byggnation av nya förskolor i Bläshammar och Trönningenäs och i Limabacka planeras byggstart för ny förskola under våren. Som nämnts ovan pågår byggnation av Håstensskolan och utöver den byggnationen pågår exempelvis om- och nybyggnation av Trönninge skola. Om- och tillbyggnation planeras även på Väröbackaskolan och projektering pågår för ny grundskola i Tångaberg.

Förstudie

Förstudier för gymnasieskolan och Bockstensskolan.

Gator och vägar samt gång- och cykelvägar

Ombyggnation av korsningar och gator pågår på olika håll i kommunen för att uppnå ett bättre trafikflöde, ökad säkerhet för oskyddade trafikanter och bättre miljö. Det görs också flera insatser för att utveckla kommunens gång- och cykelvägar.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Under våren påbörjas anläggningen av ny konstgräsplan i Väröbacka och under året planeras även en reinvestering i konstgräsplanen på Ankarvallen i Träslövsläge. På Övrevi IP ska en ny maskinhall uppföras under året.

Vad gäller Påskbergsvallen återstår mindre åtgärder för anslutning mot Rotundan som planeras genomföras innevarande år.

Immateriella anläggningstillgångar

Under året kommer en flygfotografering att genomföras.

Inventarier och IT

I budgeten avsattes medel för inköp av inventarier och IT som ska användas till färdigställda anläggningar, mindre verksamhetsinvesteringar samt IT-utrustning såsom datorer, mobiltelefoner och IT-infrastruktur.

Mark- och fastighetsförvärv

Investeringsbudgeten för markförvärv används för löpande inköp av mark som i längden ska säkra kommunens markinnehav för framtida planläggning. Hittills avser årets belopp handpenning för Varberg Nord samt markinlösen i Väröbacka

Offentlig plats samt hamnanläggningar

Flera projekt pågår för utveckling av kommunens offentliga platser, till exempel byggnation av utsiktsplatsen Kärven vid Lassabackadeponin. Vidare pågår byggnation av Prins Julians lekplats, utveckling av badplatser, lekplatser och stadsnära skogar.

Inom ramen för kommunens stadsutvecklingsprojekt kommer Farehamnen att byggas ut med nya kajplatser för att ersätta den äldre handelshamnen som försvinner i samband med att Västerport byggs. Kommunens del i projektet omfattar muddring, bankpålning och markuppfyllnad.

Omsorgsverksamheter

Ny gruppbostad i Limabacka är slutbesiktigad och överlämnad till verksamheten. Lokalanpassning har påbörjats för Skansliden och lokalanpassningar är också planerade för hemtjänstlokaler i Rolfstorp och tillfälliga hemtjänstlokaler i nordväst. Åtgärder genomförs också på de kommunägda särskilda boendena för att förbättra inomhusklimatet.

Övriga förvaltningsfastigheter

I januari 2024 överlämnades Värö Räddningsstation till verksamheten och under 2024 och början på 2025 byggs en ny räddningsstation i Skällinge.

Övrigt

Under posten övrigt återfinns upparbetade investeringsutgifter avseende hamnarbeten som ska vidarefaktureras till Hallands Hamnar Varberg AB.

Investerings- område, mnkr	Periodens netto- utgift	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse	Projekt- prognos	Projekt- kalkyl	Projekt- avvikelse
Förskolor och skolor	112,9	499,9	627,9	128,1	1 793,8	1 845,1	51,3
Förstudie	0,9	3,8	-	-3,8	9,9	6,5	-3,3
Gator och vägar samt gång- och cykelvägar	19,3	89,6	124,1	34,3	396,9	388,2	-8,6
Idrotts- och fritids- anläggningar	4,6	32,5	35,1	2,7	128,9	130,8	1,9
Immateriell anläggnings- tillgång	0,0	1,2	2,5	1,3	0,0	0,0	0,0
Inventarier och IT	12,0	111,2	121,4	18,3	70,6	70,9	0,3
Mark- och fastighetsförvärv	1,0	20,1	20,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentlig plats samt hamn- anläggningar	21,6	49,4	89,6	40,2	379,2	388,9	9,7
Omsorgs- verksamhet	4,5	27,7	63,0	46,3	303,2	303,1	-0,1
Reinvesteringar i fastigheter	16,1	119,6	124,7	5,1	119,6	124,7	5,1
Övriga förvaltnings- fastigheter	5,7	31,7	45,1	13,4	173,6	175,6	2,0
Övrigt	25,5	0,0	-	0,0	-	-	-
Totalsumma	224,1	986,6	1 253,6	286,0	3 375,6	3 433,7	58,3

Medfinansiering kommunen

Medfinansiering avser projekt där Varbergs kommun, helt eller delvis, finansierar Trafikverkets projekt kopplade till Varbergs utveckling.

Norra stationsbron

Norra stationsbron kommer att gå över järnvägstråget mellan Birger Svensson väg och Östra Hamnvägen strax norr om den framtida stationen. Den behövs bland annat för att minimera och avlasta trafiken i stationsområdet och utanför stationsbyggnaden. Bron kommer att vila på tråkantens och anläggs nu i samband med byggnationen av den övriga järnvägsanläggningen.

Värö station

Varbergs kommun, Trafikverket och Region Halland arbetar tillsammans i samverkan med projektet Värö station. Finansieringen av stationen kan ses som två delar. Utöver den kommunala investeringen i stationsområdet finns medfinansiering av Trafikverkets anläggning med plattformar och övergångsbro. I dagsläget finns bara en grov uppskattning av vilket resursbehov det medför. Budgetmedel finns avsatta 2024 för framtagande av järnvägsplan och systemhandling, vilken är nästkommande fas som kommer fortsätta 2025 och därav upparbetas inte alla budgetmedel 2024.

Gång- och cykelväg, Veddige-Derome

Kommunen kommer att medfinansiera projekt avseende gång- och cykelväg längs med statlig väg mellan Veddige och Derome. Budgetmedel finns avsatta för åren 2025-2027. Efter nya uppgifter från Trafikverket beräknas dock byggnationen ske under åren 2028-2029.

Gång- och cykelväg Stråvalla (Löftaån-Lycketorpsvägen), väg 845

Längs med statlig väg mellan Löftaskog och Frillesås kommer kommunen medfinansiera projekt beträffande gång- och cykelväg. Budgetmedel finns avsatta för åren 2025-2026. Efter nya uppgifter från Trafikverket beräknas dock byggnationen ske under åren 2028-2029. Medel finns avsatta i hamn- och gatunämndens budget för belysning av sträckan.

Projekt, mnkr	Periodens nettoutgift	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse	Projekt-prognos	Projekt-kalkyl	Projekt-avvikelse
Norra stationsbron	2,5	10,5	10,5	0,0	27,0	27,0	0,0
Värö station	-	7,5	15,0	7,5	-	-	-
GC-väg Veddige Derome	-	-	-	-	4,0	4,0	0,0
GC-väg Stråvalla (Löftaån-Lycketorpsv)	-	-	-	-	3,9	3,9	0,0
Summa	2,5	18,0	25,5	7,5	34,9	34,9	0,0

Exploateringsredovisning kommunen

Exploateringsobjekt	Budget 2024	Prognos 2024	Årets avvikelse
Summa	38,2	30,8	-7,4

Periodens resultat för exploateringsverksamheten är 27,6 mnkr, vilket är 13,4 mnkr över budget. Den positiva avvikelsen beror framförallt på resultatföring av tomtförsäljning till Apotea i Holmagärde.

Årets prognos är dock 7,4 mnkr under budget. Avvikelsen förklaras främst av följande:

- +27 mnkr avseende tomtförsäljning till Apotea i Holmagärde där intäkten var budgeterad 2023 men kom först 2024.
- +26 mnkr avseende utrangering av kajer och spårövergång i hamnen. Detta kostnadsförs först när hamnverksamheten lämnar kajerna där Västerport kommer byggas och tidpunkten för detta skjuts framåt i tiden. Avvikelsen beror på att mer medel är avsatta i budget 2024.
- -26,2 mnkr avseende förskjutna projekt. Till exempel förskjuts Adjunkten då allmän plats byggs ut först efter att exploatören har byggt klart och det i sin tur dröjer på grund av rådande marknadsläge. Andra exempel är övrig tomtförsäljning i Holmagärde och exploateringsersättning för Postmästaren (Stadshus C) som prognosticeras till 2025 när allmän plats är klar.
- -20,5 mnkr avseende gåva av allmän plats där fastighetsreglering troligtvis drar ut på tiden.
- -12,2 mnkr på grund av tidsförskjutningar avseende exploateringsbidrag i Trönningenäs där detaljplan överklagats och Södra Trönninge beroende av bygglov.
- -1,5 mnkr avseende exploateringsersättning Trilsberg som kom redan 2023.

Driftredovisning bolagen

Koncernen visar ett resultat om 39,3 mnkr, jämfört med 51,2 mnkr motsvarande period föregående år. Årsprognosen för koncernen är 72,5 mnkr vilket är 28,5 mnkr lägre än budgeterat.

Moderbolaget visar ett resultat för perioden om -7,2 mnkr vilket är en försämring jämfört med samma period föregående år. Prognosen för helåret är -23 mnkr vilket är 0,3 mnkr sämre än budgeterat. Det är främst kostnader kopplat till införandet av hållbarhetsrapportering i enlighet med CSRD och det förarbete som görs under året. De ökade kostnaderna vägs upp av en förbättrad prognos på finansnettot med anledning av lägre räntekostnader än budgeterat.

Varbergs Bostad har inlett året med att färdigställa en ny fastighet samt utfört nödvändigt underhåll på många av de befintliga fastigheterna. Lägenhetsunderhållet har visat sig bli mer kostsamt än budgeterat då fler lägenheter med stort underhållsbehov blivit omsatta. Utöver underhållet har även kostnaden för fjärrvärme ökat precis som för övriga inköp i verksamheten. Pensionskostnaderna är också fortsatt högre än budget 2024. Hyresförhandlingen för 2024 är inte avslutad, men utifrån den genomsnittliga hyreshöjningen år 2024 på cirka 5,0% uppskattas Varbergs Bostads intäkter öka med cirka 17 mnkr jämfört med budget. Därtill läggs ökad indexering av lokalhyror på 0,5 mnkr. Med hänsyn tagen till nämnda avvikelser justeras prognosen med 18 mnkr på förvaltningskostnader, 2 mnkr på personalkostnader och 17,5 mnkr på intäkter, jämfört med budget. Totalt prognostiserar bolaget en negativ budgetavvikelse om 2,5 mnkr.

Varberg Energikoncerns prognos för helåret 2024 uppgår till 72,4 mnkr, vilket är 16,1 mnkr lägre än budget. Lägre elpriser har försämrat den förväntade elproduktionsintäkten med 11,6 mnkr från 77,5 mnkr till 65,9 mnkr. Prognosen för fjärrvärmeaffären har justerats ned på grund av högre bränslekostnader och något lägre volymer under tertialet. Kombinationen av lägre elpriser och elhandelsvolymer resulterar i lägre omsättning men har begränsad resultatpåverkan. Det stora nätbatteriet är sedan starten i maj kvalificerat mot Svenska Kraftnät och genererar därigenom intäkter från stödtjänstmarknaden till energimarknadsaffären. Ansvar som balansansvarig har startat bra, lägre balanskostnader jämfört med tidigare arbetssätt för elhandeln och elproduktionen.

För Arena Varberg har det varit en något svag inledning på året för mötes-/konferensverksamheten men i enlighet med det förväntade för affärsområdena nöje och sport. För mötesdelen gäller det främst något mindre gruppantal för vissa bokningar. Nöje med konserter/shower i Sparbankshallen och Nöjeshallen uppgår till det budgeterade. Det har varit något mer sportevenemang än förväntat vilket också ses på besöksantalet. Prognosen för helåret ser ut att kunna landa på det budgeterade resultatet för 2024, det vill säga -12,9 mnkr. Enligt ägardirektivet ska Arena Varbergs självfinansieringsgraden uppgå till minst 45% över tid. Självfinansieringsgraden för tertialet 1 uppgår till 46,7%. Prognos helår är nu satt till 45,6%.

Varbergs Fastighets resultat efter årets första tertialet uppgår till 1,4 mnkr, vilket är 2,9 mnkr lägre än samma period föregående år. Minskningen mot föregående år beror främst på ökade räntekostnader. Årets resultat prognostiseras till 14,3 mnkr, vilket är 6,9 mnkr lägre än budget. Det reducerade resultatet förklaras främst av en lägre kommunal byggvolym och högre räntekostnader. Även hyresintäkter är lägre än budget och beror på senarelagd hyra för Stadshus C.

Hallands Hamnar Varbergs resultat efter finansiella poster förväntas för helåret uppgå till -22,8 mnkr jämfört med budgeterade -20,0 mnkr. Bolaget förväntar sig att rörelseintäkterna utvecklas något bättre än budgeten. Det har varit en starkare start på året än förväntat. Ökningen återspeglas i kraftiga volymökningar inom massaved där råvarubristen nationellt gynnar bolaget samt inom pappersmassa. Samtliga godsslag ökar förutom sågtimmer. Anledningen är att Deromesågen efter ombyggnad inte är uppe i full kapacitet ännu och valet blir då att ta råvaran nationellt i första hand. Förväntade driftskostnader ser ut att bli högre än förväntat främst kopplat till kostnader relaterade till bogserbåten och inhyrda truckar. Samtidigt ser bolaget att dispositionsavgiften kommer att bli lägre än budgeterat samt att personalkostnader blir lägre främst kopplat till ej återanställda pensionsavgångar, mindre personalintensiva godsslag sen containerlinjen upphörde. Avskrivningskostnaderna har justerats ner marginellt eftersom ett par investeringsprojekt skjuts på framtiden. Räntekostnaderna för finansiering av Farehamnen förväntas landa på 22,6 mnkr vilket är 3,1 mnkr högre än budgeterat.

Varberg Vatten prognosticerar ett underskott uppgående till -18,3 mnkr och bolaget löser upp motsvarande belopp från kollektivet, vilket resultatförs som en intäkt. Sammantaget är prognosen för helåret 0 mnkr. Eftersom bolaget alltid ska göra ett nollresultat behöver bolaget antingen sätta av eller lösa upp medel till eller från kollektiven eller fonderna inom VA och avfall. VA-verksamhetens helårsprognos pekar mot ett underskott på -17,5 mnkr, vilket är 7,2 mnkr lägre än budgeterat. Främsta orsakerna till det ökade underskottet är högre finansiella kostnader, ökade kostnader för entreprenader och inköp av konsulter. Underskottet kommer hanteras som en skuld till VA-kollektivet i samband med årsbokslut, och reducera tidigare års överuttag mot kollektivet uppgående till före reglering 6,9 mnkr. Helårsprognosen för återvinning och avfall pekar mot ett underskott på -0,8 mnkr, jämfört med det budgeterade resultatet på 7 mnkr. Främsta orsakerna till avvikelsen är lägre intäkter och högre entreprenörskostnader i jämförelse med budget. Det negativa resultatet kommer reducera den tidigare upparbetade skulden till kollektivet, som uppgår till 9,7 mnkr.

Bolag, mnkr	Periodens utfall 2024	Periodens utfall 2023	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
Varbergs Stadshus AB	-7,2	-5,2	-23,0	-22,7	-0,3
Varbergs Bostads AB	6,2	15,5	44,9	47,4	-2,5
Varberg Energikoncernen	46,0	42,4	72,4	88,5	-16,1
Arena Varberg AB	-4,1	-4,6	-13,0	-12,9	-0,1
Varbergs Fastighets AB	1,4	4,3	14,3	21,1	-6,8
Hallands Hamnar Varberg AB	-4,1	-0,9	-22,8	-20,0	-2,8
Varberg Vatten AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Elimineringar	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Totalt	39,3	51,2	72,5	101,0	-28,5

Investeringsredovisning bolagen

Bolagens investeringsbudget uppgår till 1 175 mnkr för 2024. Den samlande årsprognosen uppgår till 1 145 mnkr, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 97,4%.

Varbergs Bostads investeringar under perioden uppgår till 40 mnkr och avser främst nyproduktionsprojektet Kattegattsvägen samt underhåll av tak och fönster i Bua och på Håsten. Årets budgeterade investeringar kan avvika med anledning av när underhållsprojektet på Sörsedammen startar samt slutfaktureringen av Kattegattsvägen.

Varberg Energikoncernens investeringsprognos behålls intakt jämfört med budget och uppgår till 213 mnkr.

Varberg Fastighets investeringsvolym prognostiseras till 144,5 mnkr vilket är 6,8 mnkr mer än budgeterat. Avvikelsen mot budget beror till stor del på osäkerhet kring projektgenomförande och betalplaner vid budgeteringstillfället.

Arena Varbergs fastighetsägare Varbergs Fastighet är i slutfasen med renoveringen och upprustningen av Rotundan. Slutbesiktning är i slutet på maj och det finns en del bokningar i sommar för att sedan tas i full drift från september. Möjligheten att nyttja mer ytor i befintliga lokaler för möten ses också över. Sparbankshallen har fortsatt moderniserats med mer tyg och tross för enklare drift kring konsert och nöjesevenemang.

Hallands Hamnar Varbergs genomförda investeringar under perioden uppgår till totalt 117 mnkr. Huvuddelen av detta är investeringar i Farehamnsprojektet. Helårsprognosen är att 222 mnkr av budgeterade 226 mnkr kommer upparbetas.

Varberg Vatten har under perioden upparbetat 135 mnkr. Störst utfall återfinns för projekten "Vattentorn Våga" 32 mnkr, "Västra kuststammen" 51 mnkr och "Råvattenledningen Ragnhild" 13 mnkr. Reinvesteringar i ledningsnätet har under tertialet genomförts för 15 mnkr. Bolaget prognostiserar att arbeta upp den totala investeringsbudgeten på 365 mnkr.

Bolagens investeringar, mnkr	Periodens utfall 2024	Periodens utfall 2023	Årets prognos	Årets budget	Årets avvikelse
Varbergs Bostads AB	40,0	71,0	200,0	233,0	-33,0
Varberg Energikoncernen	69,4	77,7	213,0	213,0	0,0
Varbergs Fastighets AB	39,3	39,2	144,5	137,7	6,8
Hallands Hamnar Varberg AB	116,7	97,9	222,0	226,0	-4,0
Varberg Vatten AB	134,7	87,2	365,0	365,0	0,0
Totalt	400,1	373,0	1 144,5	1 174,7	-30,2

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning kommunen

Mnkr	Utfall jan-apr 2024	Utfall jan-apr 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Utfall bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	282,5	251,6	944,2	940,8	824,3
Verksamhetens kostnader	-1 703,8	-1 632,6	-5 080,1	-5 155,8	-4 735,1
Avskrivningar	-107,1	-89,1	-342,3	-275,7	-308,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 528,4	-1 470,1	-4 478,2	-4 490,6	-4 219,4
Skatteintäkter	1 204,7	1 160,6	3 625,7	3 655,1	3 531,1
Generella statsbidrag och utjämning	288,1	253,9	864,2	851,4	786,1
Finansiella intäkter	53,2	30,6	195,5	203,3	141,1
Finansiella kostnader	-89,1	-49,8	-251,3	-214,9	-161,0
Resultat efter finansiella poster	-71,4	-74,8	-44,1	4,3	77,9
Periodens resultat	-71,4	-74,8	-44,1	4,3	77,9

Balansräkning kommunen

Mnkr	Utfall jan- apr 2024	Utfall jan- apr 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Utfall bokslut 2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	1,5	2,0	2,3	0,9	1,7
Materiella anläggningstillgångar	6 727,6	5 194,1	7 394,3	6 417,3	6 601,1
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	6 447,9	4 963,9	7 043,3	6 018,9	6 316,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	279,7	230,2	351,0	398,4	284,6
Finansiella anläggningstillgångar	5 563,5	4 907,5	5 943,5	6 575,0	5 363,5
Summa anläggningstillgångar	-12 292,6	10 103,6	13 340,1	12 993,2	11 966,2
Bidrag till statlig infrastruktur	199,6	204,6	186,5	344,6	206,2
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	161,2	144,6	180,0	164,5	153,7
Fordringar	578,7	540,7	749,4	749,4	640,8
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	248,1	343,4	100,0	100,0	200,6
Summa omsättningstillgångar	988,0	1 028,7	1 029,4	1 013,9	995,1
SUMMA TILLGÅNGAR	13 480,2	11 337,0	14 556,0	14 351,7	13 167,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Periodens resultat	-71,4	-74,8	-44,1	4,3	77,9
Resultatutjämningsreserv	431,7	409,8	376,1	418,9	431,7
Övrigt eget kapital	3 649,9	3 621,1	3 705,5	3 691,3	3 572,0
Summa eget kapital	4 010,2	3 956,1	4 037,5	4 114,4	4 081,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	435,0	327,5	446,7	339,3	330,8
Andra avsättningar	56,0	36,2	160,7	160,7	58,7
Summa avsättningar	491,0	363,7	607,4	500,0	389,5
Skulder					
Långfristiga skulder	6 501,4	4 715,6	7 423,6	7 552,9	6 633,3
Kortfristiga skulder	2 477,6	2 301,6	2 487,5	2 184,4	2 063,1
Summa skulder	8 979,0	7 017,2	9 911,1	9 737,3	8 696,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 480,2	11 337,0	14 556,0	14 351,7	13 167,5

Resultaträkning Varbergs Stadshus AB koncernen

Varbergs Stadshus AB koncernen, mnkr	Utfall jan-apr 2024	Utfall jan-apr 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Bokslut 2023
Intäkter	799,5	721,0	2 323,9	2 632,3	2 176,6
Kostnader	-610,9	-545,0	-1 763,1	-2 041,7	-1 663,3
Avskrivningar	-96,5	-91,7	-307,9	-317,2	-279,7
Rörelseresultat	92,1	84,3	252,8	273,4	233,6
Finansnetto	-52,7	-33,2	-180,3	-172,4	-116,3
Resultat efter finansiella poster	39,3	51,2	72,5	101,0	117,3

